

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. H.**, bytem, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2016, č.j. KUJI 375/2016, sp. zn. OOSČ 1039/2015 OOSC/347/JN,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 5. 1. 2016, č. j. KUJI 375/2016, sp. zn. OOSČ 1039/2015 OOSC/347/JN, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Velké Meziříčí ze dne 22. 10. 2015, č. j. DOP/37121/2015/5263/2015-juran, **se z r u š u j e**.
- III. Žalovaný **je p o v i n e n** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **3.000,- Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku.

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 26. 1. 2016 podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2016, č. j. KUJI 375/2016, sp. zn. OOSČ 1039/2015 OOSC/347/JN (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Velké Meziříčí (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 22. 10. 2015, č. j. DOP/37121/2015/5263/2015-juran (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán

vinným ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl dopustit tím, že dne 19. 9. 2015 v 15:21 hod. jako řidič motorového vozidla tov. zn., na dálnici D1, v úseku 130 km směrem na Brno, překročil nejvyšší dovolenou rychlost 130 km/hod., když mu byla rychloměrem naměřena rychlost 211 km/hod., čímž při zohlednění odchylky měřicího zařízení překročil nejvyšší dovolenou rychlost na daném úseku pozemní komunikace nejméně o 74 km/hod. Za spáchání tohoto přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 7.000,- Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu šest měsíců, ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí, a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

II. Napadené rozhodnutí

Žalovaný nejprve v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení, přičemž v této souvislosti sdělil, že na základě přezkoumání prvostupňového rozhodnutí dospěl k závěru, že bylo vydáno v souladu se zákonem. Konkrétně uvedl, že prvostupňový správní orgán zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to s odkazem na obsah spisového materiálu, resp. oznámení přestupku, ověřovací list použitého rychloměru AD9C a výstupní fotodokumentaci. Z jejich obsahu je dle názoru žalovaného patrné, že žalobce svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty uvedeného přestupku. Následně se již žalovaný zabýval posouzením odvolací námitky žalobce, a to vůči tomu, že bylo provedeno ústní jednání v jeho nepřítomnosti, přestože se z účasti na něm náležitě omluvil. K tomu žalovaný v první řadě uvedl, že je na posouzení správního orgánu, zda omluvu účastníka řízení bude považovat za náležitou či nikoliv, a to s ohledem na skutečnost, že příslušná právní úprava nekonkretizuje, jak by měla náležitá omluva vypadat. V této souvislosti poté vycházel ze skutkových okolností, kdy žalobce převzal dne 5. 10. 2015 předvolání, ve kterém byl poučen, že lze provést ústní jednání v jeho nepřítomnosti, pakliže se nedostaví bez náležité omluvy, jak stanovuje ust. § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o přestupcích“). Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce se omluvil z jednání z důvodu plánované pracovní cesty, která mu byla známa nejpозději ode dne 14. 9. 2015, a to v souvislosti s doručením pracovního e-mailu. Samotná omluva byla podána u prvostupňového správního orgánu faxem dne 21. 10. 2015, tedy den před konáním ústního jednání, přičemž byla tentýž den zaslána rovněž prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Na základě těchto skutečností dospěl žalovaný k názoru, že žalobce měl prvostupňový správní orgán vyrozumět o nemožnosti účastnit se ústního jednání bezodkladně poté, co se o dané překážce dozvěděl, nikoliv zasílat omluvu až den před konáním ústního jednání. K tomu doplnil, že žalobce odletěl na pracovní cestu již dne 20. 10. 2015, přičemž jím podepsané podání bylo zasláno faxem a poštou až dne 21. 10. 2015, což vyvolává pochybnosti, zda tvrzenou pracovní cestu skutečně absolvoval či nikoliv. S ohledem na tyto skutečnosti se žalovaný ztotožnil s právním názorem prvostupňového správního orgánu a podané odvolání zamítl.

III. Žaloba

Argumentace žalobce se zaměřuje převážně na námitku směřující vůči procesnímu postupu prvostupňového správního orgánu, který provedl ústní jednání v jeho nepřítomnosti,

přestože se z účasti na něm řádně omluvil. Tento nedostatek, který dle názoru žalobce měl za následek nesprávné zjištění skutkové stavu a vydání nezákonného rozhodnutí, nebyl poté zhojen ani v rámci vydání napadeného rozhodnutí. Žalobce v této souvislosti uvedl, že jeho omluva byla v souladu se zákonem náležitá, neboť jako důvod uváděl plánovanou několikadenní pracovní cestu v zahraničí, a to v době trvání od 20. 10. 2015 do 25. 10. 2015, což bylo doloženo elektronickou letenkou. K doručení dané omluvy zaslané faxem došlo na straně prvostupňového správního orgánu dne 21. 10. 2015, tedy den před konáním ústního jednání. Její odeslání zajistila kolegyně žalobce, která rovněž zaslala stejnopis omluvy s přílohou letenkou prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, a to za účelem doplnění podání dle ust. § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Forma faxové zprávy byla dle tvrzení žalobce zvolena z důvodu možnosti prokázání přijetí zprávy ze strany příjemce. Pokud se tedy prvostupňový správní orgán omluvou žalobce vůbec nezabýval, postupoval dle jeho názoru v rozporu se zákonem, čímž mu znemožnil realizaci práva obviněného na účast na ústním projednání přestupku. Žalobce poté považuje za nesprávné, pokud žalovaný k jeho tíži vycházel z tvrzení pracovnice prvostupňového správního orgánu, že převzala faxovou zprávu z čísla použitého žalobcem, ale kdyby se jednalo o standardní podání, tak by jej předala na podatelnu. Proto nevyloučila, že se mohlo jednat pouze o čisté listy papíru nebo reklamní materiál. Dle názoru žalobce z toho nelze dovozovat, že jeho omluva nebyla řádně doručena, ale že faxová služba prvostupňového správního orgánu nefunguje tak, jak by měla. Z těchto důvodů tedy konstatoval, že jeho omluva byla prokazatelně doručena den před konáním ústního jednání a měla být prvostupňovým správním orgánem zohledněna.

Následně žalobce poukázal na skutečnost, že v rámci předvolání k ústnímu jednání nebyl poučen o tom, že jeho omluva musí být nejen náležitá, jak stanoví explicitně příslušná právní úprava, ale také bezodkladná, jakmile se dozví o překážce, která mu brání v účasti na ústním jednání. Dle jeho názoru žalovaný postupoval nesprávně, pokud nezohlednil podanou omluvu s odkazem na nesplnění podmínky bezodkladnosti. Žalobce totiž zvažoval, zda se bude účastnit ústního jednání nebo důležité pracovní cesty v zahraničí, na kterou místo něj mohl potenciálně odcestovat jeho kolega JUDr. A. C. Ten však nakonec nebyl schopen pracovní cestu absolvovat a žalobci nezbývalo než zaslat prvostupňovému správnímu orgánu omluvu z účasti na ústním jednání. Dle názoru žalobce tak byla splněna podmínka včasnosti omluvy, která je v projednávané věci rozhodující. Současně s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu akcentoval, že se z jeho strany jednalo o první omluvu, z legitimního důvodu, a to za situace, kdy zbývalo 11 měsíců do uplynutí roční lhůty k projednání přestupku. Případné pochybení pracovnice prvostupňového správního orgánu ve vztahu k přijetí omluvy formou faxové zprávy poté mělo být v souladu se zásadou presumpce neviny napraveno v rámci autoremedury či přezkumné činnosti žalovaného. Správní orgány však svým postupem dle názoru žalobce naopak zasáhly do jeho práva na spravedlivý proces, resp. práva na obhajobu. Závěrem poté formuloval další žalobní námitku, kterou zpochybnil, že byl řidičem měřeného vozidla. K tomu doplnil, že je pouze jednatelem společnosti, která je vlastníkem vozidla, ale jeho řidičem byla v době spáchání přestupku jiná osoba, která byla policisty na místě rovněž legitimována. Ze shora uvedených důvodů tak žalobce navrhl, aby krajský soud prvostupňové a napadené rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření konstatoval, že se již zabýval námitkou žalobce ohledně konání ústního jednání v jeho nepřítomnosti v napadeném rozhodnutí, na které odkazuje. Ve vztahu k druhé námitce žalobce, že nebyl řidičem měřeného vozidla, žalovaný sdělil, že nebyla nijak blíže vymezena, a proto se k ní nemůže vyjádřit. Závěrem svého vyjádření zrekapituloval s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že omluva z ústního jednání musí splňovat určité náležitosti, mezi které patří také včasnost, resp. bezodkladnost jejího uplatnění. Žalovaný poté nepovažuje za bezodkladnou omluvu žalobce, kterou za něj učinila ve vztahu k prvostupňovému správnímu orgánu jiná osoba až den před konáním ústního jednání, a to z důvodu dlouhodobě plánované pracovní cesty. K tomu žalovaný doplnil, že se lze podívat nad skutečností, že daná omluva byla zaslána až v době, kdy byl žalobce v zahraničí. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

V. Průběh správního řízení

Z obsahu oznámení přestupku ze dne 19. 9. 2015 je zřejmé, že téhož dne bylo policejní hlídkou prováděno měření rychlosti na 130 km dálnice D1 ve směru na Brno, přičemž byla v této souvislosti u vozidla žalobce naměřena rychlost 211 km/hod. V rámci následné silniční kontroly proběhla legitimace řidiče, který byl jako žalobce ztotožněn. Současně byla policejní hlídkou zaznamenána jména dvou spolucestujících, a to T. H., nar. a P. K., nar. Na základě tohoto oznámení bylo zahájeno řízení ve věci podezření ze spáchání výše uvedeného přestupku a žalobce byl prvostupňovým správním orgánem předvolán k ústnímu jednání na den 22. 10. 2015. Součástí předvolání bylo rovněž poučení, že v případě nemožnosti účastnit se ze závažných důvodů ústního jednání, je povinností žalobce bezodkladně se omluvit, a to s uvedením a doložením důvodů. Následně proběhlo ústní projednání přestupku, ke kterému se žalobce nedostavil. Žalovaný tak provedl dokazování listinami ze spisu a konstatoval, že nebude dále doplňováno.

Stejněho dne poté došlo k vydání prvostupňového rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání o přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, přičemž mu byla uložena pokuta 7.000,- Kč, zákaz řízení motorových vozidel na šest měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč. Prvostupňový správní orgán v rámci odůvodnění uvedl, že skutkový stav věci je dostatečně prokázán obsahem spisového materiálu, který je v tomto ohledu tvořen zejména oznámením přestupku, výstupní fotodokumentací z použitého rychloměru AD9C a jeho platným ověřovacím listem. Samotná fotodokumentace dle názoru prvostupňového správního orgánu umožňuje dostatečnou identifikaci měřeného vozidla a překročení nejvyšší dovolené rychlosti o nejméně 74 km/hod, což s ohledem na frekvencovanost provozu v místě spáchání přestupku zvyšuje riziko negativních důsledků pro ostatní účastníky silničního provozu, aniž by byly na straně žalobce shledány polehčující okolnosti. Následně prvostupňový správní orgán připomněl, že ústní jednání proběhlo v nepřítomnosti žalobce, neboť se k němu bez omluvy nedostavil, ač byl řádně předvolán a poučen. Ve vztahu k uložené sankci poukázal prvostupňový správní orgán na skutečnost, že žalobce se dopustil přestupku výrazným a úmyslným překročením rychlosti, čímž zejména v kontextu vysoké frekvencovanosti daného úseku dálnice D1 ohrozil ostatní účastníky silničního provozu. Kromě toho přihlédl k tomu, že žalobce má za poslední tři roky pouze jeden záznam o přestupku, přičemž nebyla jeho jednáním způsobena žádná škoda.

Z obsahu správního spisu je dále patrné, že v den vydání prvostupňového rozhodnutí, tedy 22. 10. 2015, byla prvostupňovému správnímu orgánu doručena poštovní zásilka ze strany žalobce, která obsahovala omluvu z ústního jednání, a to z důvodu pracovní cesty

v zahraničí, včetně přiložené elektronické letenky. Prvostupňové rozhodnutí bylo poté napadeno odvoláním žalobce, který v něm namítal, že se z ústního jednání včas omluvil, a to zasláním faxové zprávy dne 21. 10. 2015, která byla k odvolání přiložena. Současně uvedl, že její stejnopis byl prvostupňovému správnímu orgánu téhož dne zaslán rovněž prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, což doložil kopií podacího lístku. Ke svému odvolání žalobce dále přiložil také elektronickou letenku, rezervaci a úhradu ubytování v hotelu a emailovou zprávu potvrzující jeho registraci na pracovní setkání v zahraničí. Na základě těchto skutečností poté navrhl, aby žalovaný prvostupňové rozhodnutí zrušil, neboť ústní jednání proběhlo v rozporu se zákonem v jeho nepřítomnosti. Ve spisu je dále v této souvislosti založen úřední záznam ze dne 25. 11. 2015, dle kterého dne 23. 11. 2015 proběhlo ze strany prvostupňového správního orgánu šetření u pracovnice obsluhující fax čísla A. H. Ta k dotazu prvostupňového správního orgánu uvedla, že dle výpisu došlo dne 21. 10. 2015 z čísla 236045055 (*pozn.: číslo, ze kterého byla odeslána žalobcem doložená faxová zpráva obsahující omluvu z ústního jednání*) k doručení nějaké písemnosti. Současně však doplnila, že kdyby se jednalo o podání ke konkrétnímu spisu či adresované konkrétní osobě, pak by jej standardně předala na podatelnu. Dle jejího tvrzení se tak v daném případě nestalo, čímž nevylučuje, že byly z uvedeného čísla doručeny pouze čisté papíry nebo jiný reklamní materiál.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.

Po důkladném posouzení všech žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že **žaloba je důvodná.**

V první řadě krajský soud sděluje, že žalobce v žalobě formuloval dvě námitky, přičemž jedna z nich směřuje vůči procesnímu postupu prvostupňového správního orgánu, který provedl ústní jednání v jeho nepřítomnosti, přičemž tento postup byl následně napadeným rozhodnutím potvrzen. Druhá námitka dále zpochybňuje zjištěný skutkový stav věci, když žalobce tvrdí, že nebyl řidičem vozidla, prostřednictvím kterého došlo ke spáchání výše uvedeného přestupku. Krajský soud se tedy bude nejprve věnovat první z uvedených námitek, která dle jeho názoru úzce souvisí také s otázkou zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Krajský soud připomíná, že přestupkové řízení představuje určitou výjimku ze standardní koncepce správního řízení, které je obecně založeno na zásadě písemnosti. Jedná se o projev specifické povahy přestupkového řízení či obecně správního trestání, na které se přiměřeně uplatňují trestněprávní principy, mezi které patří rovněž právo obviněného na konání ústního jednání a účasti na něm, což lze považovat za jednu ze součástí záruk práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, přístupný na <http://nalus.usoud.cz>). V českém právním řádu je požadavek ústnosti některých druhů správního řízení obecně zakotven v ust. § 49 odst. 1 správního řádu, který stanovuje, že: „*Ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, uvedomí správní orgán o ústním jednání účastníky nejméně s pětidenním předstihem. Tuto povinnost nemá vůči účastníkovi, který se práva účasti na ústním jednání vzdal.*“ V tomto kontextu je přestupkové řízení upraveno speciálním právním předpisem ve smyslu zákona o přestupcích, který obligatorně konání ústního jednání stanovuje v ust. § 74 odst. 1: „*O přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*“

V projednávané věci je poté předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným otázka, zda lze omluvu žalobce považovat za náležitou ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o přestupcích. Žalovaný totiž v průběhu správního řízení ani ve svém vyjádření k žalobě nesdělil, že nepovažuje pracovní cestu žalobce v zahraničí za důležitý důvod, s čímž se ostatně krajský soud rovněž s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu ztotožňuje (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99, všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz). Samotný pojem „náležitá omluva“, který byl zákonodárcem použit, je neurčitý, přičemž tak záleží na jeho interpretaci. Ta by měla být dle názoru krajského soudu prováděna individuálně, a to při zohlednění konkrétních okolností případu. Nelze tedy dospět k paušálnímu výkladu, že například omluva neučiněná alespoň dva dny před konáním ústního jednání je opožděná, resp. nenáležitá, neboť mohou nastat objektivní okolnosti, které obviněnému z přestupku takový postup znemožní. Obdobným způsobem se ostatně vyjádřil také Nejvyšší správní soud, který považoval za náležitou dokonce omluvu učiněnou až ex post, když ve svém rozsudku ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, judikoval, že: „*Z § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 59 správního řádu z roku 2004, které hovoří nikoliv o „omluvě předem“, ale o „náležité omluvě“, resp. o „bezodkladné omluvě správnímu orgánu s uvedením důvodů“, nelze dovozovat, že tato omluva musí být nezbytně učiněna před provedením samotného úkonu správního orgánu. Právě naopak, i omluva s určitým odůvodněným časovým odstupem po události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání (např. náhlé onemocnění, úraz, hospitalizace, upoutání na lůžko, které bránily uvedené omluvě), může podle konkrétních okolností splňovat znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu.*“

Co se týče skutkových okolností, je třeba dát za pravdu žalovanému, že žalobce prokazatelně převzal předvolání k ústnímu jednání dne 5. 10. 2015, přičemž v něm byl poučen o náležitostech omluvy v případě jeho neúčasti. Krajský soud tak v tomto ohledu nemůže přisvědčit argumentaci žalobce, že nebyl ze strany prvostupňového správního orgánu poučen o tom, že jeho omluva musí být bezodkladná. Tato skutečnost totiž implicitně vyplývá ze samotného pojmu „náležitá omluva“, což ostatně potvrzuje také související judikatura. Na druhou stranu se krajský soud nedomnívá, že lze pouze s odkazem na emailové potvrzení registrace na pracovní schůzku či setkání ze dne 14. 9. 2015 uzavřít, že žalobce musel najisto vědět, že se nebude moci účastnit ústního jednání. Sám žalobce ostatně v tomto ohledu v žalobě výslovně uvedl, že počítal s variantou, kdy na pracovní cestu pojede jako reprezentant společnosti jeho kolega, který mu až posléze sdělil, že se zúčastnit nemůže. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 – 23, který formuluje tři podmínky, které by měly být splněny,

aby byla omluva považována za včasnou: „1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“ V dané věci se však jednalo o jiné okolnosti případu, neboť stěžovatel podával v rámci správního řízení omluvu z ústního jednání opakovaně, přičemž v prvním případě byla jeho omluva podána emailem, a to v den konání ústního jednání. Žalobce však podával v řízení svoji první omluvu, která navíc byla prvostupňovému správnímu orgánu faxem doručena den před konáním ústního jednání.

Krajský soud se neztotožňuje se závěrem žalovaného, že se prvostupňovému správnímu orgánu dostala omluva do dispozice až dne 22. 10. 2015, tedy až po vydání prvostupňového rozhodnutí. Žalobce ke svému odvolání přiložil jako důkaz listinu v podobě faxové zprávy se všemi náležitostmi, která prokazuje, že došlo k jejímu odeslání dne 21. 10. 2015 v 10:52 hod. Sám žalovaný pak s odkazem na úřední záznam ze dne 25. 11. 2015 a provedené šetření nezpochybňuje, že zpráva byla z faxového čísla žalobce doručena. Odkazuje pouze na skutečnost, že pracovnice prvostupňového správního orgánu konstatovala, že nemůže vyloučit, že se jednalo o čisté papíry či reklamní materiál, neboť by standardní podání předala na podatelnu. Krajský soud v tomto ohledu dává za pravdu žalobci, že takto neurčité tvrzení není způsobilé zpochybnit jeho argumentaci, neboť odeslání faxové zprávy prokazatelně doložil, přičemž ta obsahuje nejen identifikační údaje žalobce, ale také číslo jednací. Stejně tak považuje krajský soud za logické zdůvodnění žalobce, že zvolil formu faxové zprávy s ohledem na posílení své důkazní situace, když je faxové číslo prvostupňového správního orgánu veřejně dostupné a správní řád takovou formu podání výslovně umožňuje. Tentýž den zasláný stejnopis omluvy prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb lze poté přirozeně považovat za doplnění podání ve smyslu s ust. § 37 odst. 4 správního řádu. Takový postup ostatně v případě omluvy krátce před konáním ústního jednání kvitoval rovněž Nejvyšší správní soud, když ve svém rozsudku ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012 – 25, konstatoval že: „Rozhodující je však to, že správní orgán se má o omluvě dozvědět ještě v době před zahájením ústního jednání, která musí být přiměřená z hlediska manipulace s písemností i pro tento orgán a nikoliv jen pro držitele poštovní licence. Proto musí účastník řízení pro omluvu neúčasti zvolit dobu podání písemnosti s takovým časovým odstupem, který činí doručení a předložení písemnosti příslušnému adresátovi vůbec reálným. Předání zásilky s omluvou neúčasti k poštovní přepravě jeden den před konáním nařízení ústního jednání, byť to mohlo být z objektivních důvodů, s předpokladem jistého doručení není reálné a jisté z toho hlediska, že bude včas doručeno. Proto měl také zástupce stěžovatele volit i prostředky uvedené v ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu, které jsou zcela jednoduché a bezproblémové, kterými by mohl zajistit náležitou omluvu.“

Krajský soud tedy konstatuje, že přestože měl být v tomto ohledu žalobce důslednější, resp. mohl s větším předstihem preventivně informovat prvostupňový správní orgán o možné účasti na pracovní cestě v době konání ústního jednání, měl žalovaný v rámci odvolacího řízení zohlednit zmíněné specifické okolnosti případu. Je pravdou, že posuzování náležitostí omluvy je v každém případě individuální a je otázkou, které skutečnosti budou shledány jako rozhodující. V projednávané věci je dle názoru krajského soudu třeba v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu zohlednit ve prospěch žalobce zejména pořadí a obsah omluvy, popř. také stádium řízení, ve kterém byla uplatněna (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99). Ze strany žalobce se jednalo o jeho první omluvu, která byla řádným způsobem doložena a byla prokazatelně doručena den

před konáním ústního jednání. Důležitým aspektem je v tomto ohledu především skutečnost, že k podání omluvy došlo dne 21. 10. 2015, přičemž žalobce se měl přestupkového jednání dopustit dne 19. 9. 2015. Do zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím jednoho roku od jeho spáchání podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích v tehdy platném a účinném znění (do 30. 9. 2015) tedy v projednávané věci zbývalo ještě přes deset měsíců. Z toho důvodu se krajský soud domnívá, že žalobce tímto způsobem očividně nechtěl působit obstrukční průtahy řízení, ale usiloval toliko o to, aby se mohl osobně účastnit ústního jednání. I tato okolnost utvrdila krajský soud v názoru, že by měla být žalobci realizace daného práva obviněného z přestupku dodatečně umožněna, neboť zrušením napadeného a prvostupňového rozhodnutí budou mít správní orgány dostatek času na to, aby na základě nově provedeného ústního jednání, popř. doplnění dokazování, mohly pravomocně rozhodnout, zda se žalobce přestupkového jednání dopustil či nikoliv.

Ve vztahu k druhé námitce žalobce, že nebyl řidičem měřeného vozidla, krajský soud sděluje, že s ohledem na procesní vadu správního řízení a související zrušení napadeného a prvostupňového rozhodnutí rozhodl ve věci bez nařízení jednání a provádění dalšího dokazování. V tomto ohledu však může žalobce svoji námitku uplatnit v rámci nově nařízeného ústního jednání před prvostupňovým správním orgánem, přičemž rovněž může za účelem prokázání svých tvrzení navrhnout provedení důkazu svědeckou výpovědí osoby, která měla být řidičem vozidla.

VII. Závěr a náklady řízení

Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitku vůči procesnímu postupu prvostupňového správního orgánu a žalovaného jako důvodnou, neboť konáním ústního jednání v nepřítomnosti žalobce, který se z účasti na něm náležitě omluvil, byl porušen zákonem stanovený požadavek na obligatorní konání ústního jednání v přítomnosti obviněného z přestupku dle ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.

S ohledem na procesní vady, jimiž bylo správní řízení zatíženo, nezbylo krajskému soudu než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, přičemž s přihlédnutím k charakteru zjištěného pochybení shledal krajský soud nezbytným též zrušení rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ve výroku II tohoto rozsudku (§ 78 odst. 3 s.ř.s.). Krajský soud správním orgánům ukládá, aby bylo v navazujícím řízení v souladu se zákonem nařízeno nové ústní projednání přestupku, umožňující žalobci uplatnění jeho procesních práv.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení pouze v souvislosti se zaplacením soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč. Žalovaný je tedy povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 3.000,- Kč, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku III.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za

něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 6. října 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.